VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Vuoden 2021 talousarvioesitys

Budjettitalouden tulot 53,4 mrd. euroa
Budjettitalouden menot 64,2 mrd. euroa
Budjettitalouden tasapaino -10,8 mrd. euroa

Talouden näkymistä

- Talouden toipuminen kuluvan vuoden loppupuolelta alkaen on hidasta taloudenpitäjien alhaisen luottamuksen, epävarmuuden kasvun ja heikon vientinäkymän vuoksi.
- Kulutus ja vienti kasvavat vuonna 2021, mutta investointien toipumista heikentää asuinrakentamisen väheneminen.
- Julkinen kysyntä tukee kasvua erityisesti tänä vuonna ja lievemmin vuonna 2021.
- Työllisten määrä supistuu ja työllisyysasteen arvioidaan olevan 71 % vuonna 2021.

Kansantalouden kehitys vuosina 2018-2021

Ennuste, syyskuu 2020

	2018*	2019*	2020**	2021**
BKT:n arvo, mrd. euroa	233,7	240,6	232,6	242,2
BKT, määrän muutos, %	1,5	1,1	-4,5	2,6
Työttömyysaste, %	7,4	6,7	8	8,2
Työllisyysaste, %	71,7	72,5	71,2	71
Kuluttajahintaindeksi, muutos-%	1,1	1	0,4	1,2
Pitkä korko, 10 v, %	0,7	0,1	-0,2	-0,1

Julkisen talouden näkymistä

- Julkinen talous velkaantuu nopeasti lähivuodet.
- Talouden elpyminen ja tukitoimien päättyminen vahvistavat vähitellen julkista taloutta.
- Velkasuhde jatkaa kuitenkin kasvuaan myös epidemian laannuttua.
- Väestön ikääntyminen on jo kasvattanut eläkemenoja ja se kasvattaa tulevaisuudessa myös hoito- ja hoivamenoja. Julkisessa taloudessa on kestävyysvaje, jota ei ole vielä ratkaistu.

Julkisen talouden keskeisiä tunnuslukuja kansantalouden tilinpidon mukaan

% BKT:sta	2018	2019*	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Verot ja sosiaaliturvamaksut	42,4	42,2	41,9	42,7	42,3	41,9	41,6
Julkisyhteisöjen menot	53,4	53,3	59,8	57,6	56,0	54,8	54,0
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto	-0,9	-1,0	-7,7	-5,0	-3,9	-3,1	-2,7
— Valtionhallinto	-1,2	-1,2	-7,2	-4,4	-3,2	-2,5	-2,1
— Paikallishallinto	-0,9	-1,1	-0,4	-1,0	-1,1	-1,0	-1,0
— Työeläkelaitokset	1,0	1,1	0,1	0,4	0,5	0,5	0,4
— Muut sosiaaliturvarahastot	0,2	0,3	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Perusjäämä	-0,7	-0,8	-7,7	-5,0	-3,9	-3,2	-2,8
Rakenteellinen jäämä	-1,4	-1,7	-5,3	-3,6	-3,0	-2,6	-2,7
Julkisyhteisöjen bruttovelka	59,6	59,2	70,2	72,8	74,3	75,3	76,0
Valtionvelka	44,9	44,2	53,3	55,6	56,6	57,5	57,9

Julkisyhteisöjen rahoitusasema

suhteessa BKT:een, %

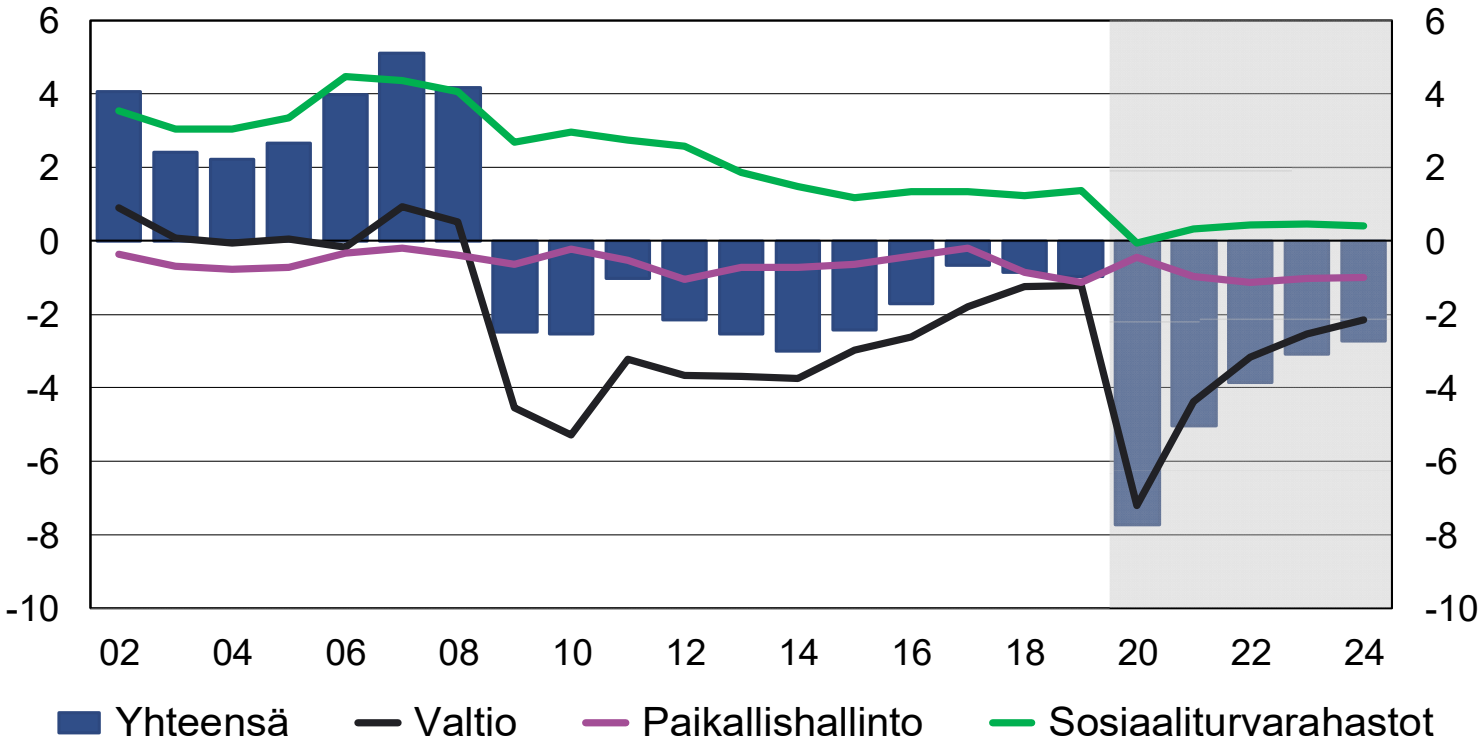

Lähde: Tilastokeskus, VM

VM34098

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Finanssipolitiikan linja 2021

- Hallitus toteuttaa aktiivista ja vastuullista finanssipolitiikkaa, joka mitoitetaan suhdannetilanteen edellyttämällä tavalla.
- Valtiontalouden kehysmenettely on keskeisin hallituksen finanssipolitiikan ankkuri muiden fipo-sääntöjen jäätyä taka-alalle. Hallitus on sitoutunut kehysmenettelyyn ja vaalikaudelle asetettuun kehykseen. Kehystä noudatetaan jälleen v. 2021, mutta käytössä on joitain koronavirustilanteeseen liittyviä poikkeuksia (ks. myöhemmät diat). Hallitusohjelman mukaisia ja muita toimenpiteitä toteutetaan siinä määrin, kuin se on kehyksen puitteissa mahdollista.
- Vuoden 2020 aikana on päätetty lukuisista toimista koronavirustilanteen hoitamiseksi, niin viruksen leviämisen hillitsemiseksi kuin kansalaisten ja yritysten tukemiseksi. Osa päätöksistä heijastuu myös vuoteen 2021 esim. monivuotisten väylähankkeiden ja yritystukien maksatusten muodossa.
- Kuntatalouden tukemista jatketaan edelleen v. 2021, minkä lisäksi hallitus esittää mittavat määrärahavaraukset koronavirustilanteen välittömiin kustannuksiin, kuten testaamiseen ja hoitoon.
- Myös budjetin automaattiset vakauttajat tukevat kysyntää taantumassa.
- Vuoden 2021 finanssipolitiikan mitoitukseen tulee vaikuttamaan myös EU:n elpymispaketin ja siihen liittyvän Suomen kansallisen Suomen kestävän kasvun ohjelman toimeenpano.